МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
економіки
протокол № 1 від 31.08.2026 р.
Завідувач кафедри
_____Алла ОСІПОВА

ПОГОДЖЕНО
Гарант освітньої програми
Економіка
_____Алла РЕВУЦЬКА
31.08.2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА ТА АГРОБІЗНЕС»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

Освітня програма: ОПП «Економіка»

Факультет економіки, підприємництва та інформаційних технологій

Умань – 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» для здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини ОПП «Економіка». – Умань: Уманський НУ, 2026. 18с.
Розробник: Андрусяк Н.О., д.е.н., професор

© УНУ, 2026 рік
© Андрусяк Н.О., 2026 рік

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показника	Форма здобуття освіти	
	денна	**заочна/дистанційна**
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язковий	Обов'язковий/ Обов'язковий
Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Рік підготовки: 1	Рік підготовки: 1
Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини	Семестр: 1	Семестр: 1
Кількість кредитів ЄКТС– 4 Загальна кількість годин – 120	Лекції: 22 год.	Лекції: 8 год./16 год.
Мова викладання: українська	Практичні/семінарські: 26 год.	Практичні/семінарські: 8 год./4 год.
Пререквізити: -	Лабораторні: -	Лабораторні: -
Постреквізити: Бізнес-планування та управління проєктами	Самостійна робота: 72 год.	Самостійна робота: 104 год./100 год.
Індивідуальне завдання: -	Вид контролю: іспит	Вид контролю: іспит/іспит

2. МЕТА, ПЕРЕДУМОВИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета освітнього компонента: формування у студентів системи знань щодо принципів, концепцій та інструментарію зеленої економіки, а також їх застосування у сфері агробізнесу; здобуття навичок аналізу сучасних тенденцій зеленої модернізації, зокрема в агробізнесі, з урахуванням інституційних та економічних чинників розвитку в Україні.

Результати навчання освітнього компонента: вивчення навчальної дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до ОПП «Економіка» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини.

Шифр ПРН ОП	Результат навчання	Методи навчаня	Методи/засоби оцінювання
ПРН 01	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, есе, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 02	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.	Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, воркшоп, самонавчання	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 16	Формулювати, аналізувати та приймати ефективні рішення у сфері агробізнесу в контексті сталого розвитку суспільства.	Інтерактивні заняття, воркшоп, самонавчання через конспекти та посібники, Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

ПРН 17	Вміти ідентифікувати основні взаємозв'язки та особливості функціонування аграрного бізнесу з урахуванням принципів сталого розвитку.	Тематичні лекції, кейс-метод, мозковий штурм, дискусії	Тестування, виконання аналітично-розрахункових робіт, індивідуальних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовний модуль 1. Основи заленої економіки та сталого розвитку

Тема №1. Еволюція та детермінанти розвитку інституційної моделі ресур-сокористування.

Ресурсні обмеження та екологічні загрози сьогодення. Сутність трансформації системи ресурсокористування. Межі стійкості природних систем. Етапи переходу до стійкого розвитку і зеленої економіки. Екологічні, соціальні та економічні аспекти переходу до сталого (сестейнового) розвитку. Зміст і особливості зеленої економіки. Людина в зеленій економіці. Складові розвитку зеленої економіки.

Тема №2. Вихідні терміни та аксіоми зеленої економіки у зв'язку з теорією сталого розвитку.

Визначення зеленої економіки та її відмінностей від попередніх парадигм суспільного розвитку. Наукові основи забезпечення сталого розвитку. Принципи формування зеленої економіки. Поняття та класифікація «зеленого» бізнесу. Механізм відтворення компонентів зеленої економіки. Відмінності та головні нововведення концепцій зеленої економіки та зеленого зростання. Проблеми і методи управління сталим розвитком. Мотиваційні інструменти зеленої економіки.

Тема №3. Міжнародний та національний розвиток зеленої економіки.

Етапи розвитку зеленої економіки у світовому контексті. Міжнародні тенденції розвитку «зеленого» бізнесу в Україні. Зміст міжнародних документів та регламентів даної сфери. Суть Концепції зеленої економіки в міжнародному форматі. Цілі державної політики в «зелених» секторах економіки. Міжнародна політика «зеленого» зростання: оцінка переваг, бар'єрів та рушійних сил. Сутністю екологізації економіки України як рушія забезпечення політики «зеленого» зростання на національному рівні. Спроможність національної моделі зеленої економіки України. Орієнтири розвитку інклюзивної зеленої економіки.

Тема №4. Міжнародні процеси зеленої модернізації й екологічного партнерства та місце України в них.

Ключові вектори міжнародної політики України у сфері охорони довкілля. Роль ООН у форматі міжнародної екологічної взаємодії. Зобов'язання України щодо «зеленої» трансформації. Механізми міжнародної співпраці та особливості міжнародної співпраці Україна-ЄС. Основоположні Директиви ЄС у галузі охорони довкілля. Сутність технічної допомоги ЄС у галузі довкілля.

Змістовний модуль 2. Агробізнес як ключова складова зеленої економіки: інновації, стратегії та практики

Тема №5. Стратегічні вектори зеленої економіки як необхідної умови суспільного розвитку України.

Визначення поняття та сутності субсидій. Стратегії відповідно до «трьох R» –

«скорочення, перероблення, повторне використання» в Україні. «Зелені» державні закупівлі як інструмент зеленої економіки. Нормативно-правове забезпечення «зелених» закупівель. Екологічне маркування та оцінка життєвого циклу. Сутність процедур оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки. Напрями «зеленого» інвестування в Україні. Зелена енергетика як важлива ланка зеленої економіки. Основні завдання розвитку «зеленої» енергетики як базису низьковуглецевої економіки. Базові основи «зелених» трансформацій транспорту. Дематеріалізація як основа «зеленого» виробництва. Екологічне партнерство та добровільні угоди. Сутність «зеленої» модернізації в Україні.

Тема №6. Ключові сегменти, інструментарій та індикатори зеленої модернізації економіки.

Сутність природоресурсного менеджменту в системі секторальної політики «зеленого» зростання. Сутність «озеленення» промисловості. Стале споживання та виробництво. Зелена економіка як основа розвитку інноваційних поселень та екологічного будівництва. Конвергенція та мініатюризація у виробництві та споживанні. Можливі сценарії розвитку сталого споживання та виробництва в Україні. Вимоги щодо «зелених» державних закупівель. Сутність Стратегії екологічно чистого виробництва. Трансфер технологій. Еволюція розвитку системи індикаторів зеленої економіки. Європейська методологія визначення індикаторів зеленої економіки. Оцінка міжнародного та національного досвіду. Результативність визначення індикаторів зеленої економіки для України. Урахування природних факторів в економічній системі. Еколого-економічні оцінки. Обґрунтування потреби в еколого-економічних оцінках.

Тема №7. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища*.

Оцінки ресурсу та оцінки середовища. Підходи до економічної оцінки природних ресурсів. Підходи до оцінки змін стану середовища. Економічний ефект від природоохоронних заходів. Основні завдання промислової революції та ресурсно-технологічні виклики. Економічні виклики. Організаційні та структурні виклики.

Тема №8. Агробізнес - складова зеленої економіки України / Agribusiness as a Component of the Green Economy of Ukraine.**

Поняття агровиробництва та агробізнесу за умов сестейнового розвитку. Передумови змін агробізнесу. Основи агровиробництва в умовах сталого розвитку. Індустріалізований напрямок агровиробництва в зеленій економіці. Інституційні і правові проблеми виробництва та реалізації продукції органічного землеробства в Україні. Екологічна сертифікація та маркування готової продукції екологічного землеробства. Оцінка провалів ринку та напрямів активізації розвитку агробізнесу в Україні.

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*
***тема викладається англійською мовою*

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна/дистанційна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр.	с. р.		л	пр.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Основи зеленої економіки та сталого розвитку								
Т №1. Еволюція та детермінанти розвитку інституційної моделі ресур-сокористування.	10	2	2	6	11/12	1/2		10/10
Т №2. Вихідні терміни та аксіоми зеленої економіки у зв'язку з теорією сталого розвитку.	10	2	2	6	13/13	1/2	2/1	10/10
Т №3. Міжнародний та національний розвиток зеленої економіки	16	2	4	10	13/13	1/2	2/1	10/10
Т №4. Міжнародні процеси зеленої модернізації й екологічного партнерства та місце України в них.	12	4	2	6	11/12	1/2		10/10
Усього годин	**48**	**10**	**10**	**28**	**48/50**	**4/8**	**4/2**	**40/40**
Змістовий модуль 2. Агробізнес як ключова складова зеленої економіки: інновації, стратегії та практики								
Т №5. Стратегічні вектори зеленої економіки як необхідної умови суспільного розвитку України	18	2	4	12	17/17	1/2		16/15
Т №6. Ключові сегменти, інструментарій та індикатори зеленої модернізації економіки	18	2	4	12	19/18	1/2	2/1	16/15
Т №7. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища	11	2	2	7	17/17	1/2		16/15
Т №8. Агробізнес - складова зеленої економіки України / Agribusiness as a Component of the Green Economy of Ukraine**	25	6*	6	13	19/18	1/2	2/1	16/15
Усього годин	**72**	**12**	**16**	**44**	**72/70**	**4/8**	**4/2**	**64/60**
Разом	**120**	**22**	**26**	**72**	**120/ 120**	**8/16**	**8/4**	**104/ 100**

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття
**тема викладається англійською мовою

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна / дистанційна форма
№1. Еволюція та детермінанти розвитку інституційної моделі ресур-сокористування.	2	
№2. Вихідні терміни та аксіоми зеленої економіки у зв'язку з теорією сталого розвитку.	2	2/1
№3. Міжнародний розвиток зеленої економіки.	2	2/1
№4. Стан розвитку зеленої економіки в Україні.	2	
№5. Міжнародні процеси зеленої модернізації й екологічного партнерства та місце України в них.	2	
№6. Стратегічні вектори зеленої економіки як необхідної умови суспільного розвитку України.	2	
№7. Напрями «зеленого» інвестування в Україні.	2	
№8. Зелена енергетика як важлива ланка зеленої економіки.	1	
№9. Ключові сегменти, інструментарій та індикатори зеленої модернізації економіки.	1	2/1
№10. Результативність визначення індикаторів зеленої економіки для України.	2	
№11. Еколого-економічні оцінки розвитку регіонів України.	2	
№12. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища.	2	
№13. Агробізнес - складова зеленої економіки Україн.	2	2/1
№14. Особливості бізнес-планування та маркетингової стратегії у аграрній сфері. Оцінка провалів ринку та напрямів активізації розвитку агробізнесу в Україні.	2	
РАЗОМ	26	8/4

***усі (або окремі) практичні заняття можуть викладатися англійською мовою.*

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	**заочна / дистанційна форма**
№1. Еволюція та детермінанти розвитку інституційної моделі ресур-сокористування. Студенти додатково досліджуватимуть історичні етапи формування ресурсних моделей в різних країнах, порівнюючи їх із сучасними практиками. Особлива увага буде приділена аналізу критичних моментів, які спричинили зміни в підходах до ресурсокористування.	6	10/10
№2. Вихідні терміни та аксіоми зеленої економіки у зв'язку з теорією сталого розвитку. Самостійно студенти опрацюють порівняння між зеленою економікою та іншими економічними моделями, такими як кругова економіка. Вони також вивчать приклади застосування принципів зеленої економіки в реальних бізнес-практиках.	6	10/10
№3. Міжнародний розвиток зеленої економіки. Студенти глибше вивчать роль міжнародних організацій у впровадженні зеленої економіки, таких як ООН та Європейський Союз. Вони також ознайомляться з прикладами успішних проектів зелених економік у різних країнах світу.	5	5/5
№4. Стан розвитку зеленої економіки в Україні. Додатково студенти аналізуватимуть основні виклики та бар'єри, що заважають впровадженню зеленої економіки в Україні. Вони також досліджуватимуть перспективи розвитку цього напрямку в контексті євроінтеграційних процесів.	5	5/5
№5. Міжнародні процеси зеленої модернізації й екологічного партнерства та місце України в них. Самостійно студенти роглянуть досвід країн, які успішно інтегрували екологічні стандарти в свої економічні моделі. Особлива увага буде приділена аналізу екологічного партнерства між Україною та ЄС.	6	10/10
№6. Стратегічні вектори зеленої економіки як необхідної умови суспільного розвитку України. Студенти додатково досліджуватимуть національні програми та стратегії, спрямовані на розвиток зеленої економіки в Україні. Вони також вивчать роль державного регулювання та підтримки в цьому процесі.	4	6/5
№7. Напрями «зеленого» інвестування в Україні. Самостійно студенти ознайомляться з основними джерелами фінансування зелених проектів в Україні, такими як гранти, кредити та інвестиційні фонди. Вони також вивчать приклади успішного зеленого інвестування в агросекторі.	4	5/5
№8. Зелена енергетика як важлива ланка зеленої економіки.	4	5/5

Студенти досліджуватимуть досвід використання відновлювальних джерел енергії в різних регіонах України. Особлива увага буде приділена аналізу технологічних новацій та перспектив їх впровадження.		
№9. Ключові сегменти, інструментарій та індикатори зеленої модернізації економіки. Додатково студенти розглянуть методики розрахунку індикаторів зеленої економіки на прикладі окремих галузей. Вони також досліджуватимуть вплив зелених реформ на конкурентоспроможність підприємств	4	6/5
№10. Результативність визначення індикаторів зеленої економіки для України. Студенти ознайомляться з міжнародними стандартами оцінки результативності зелених проектів. Вони також проаналізують особливості впровадження цих стандартів в українських реаліях.	4	5/5
№11. Еколого-економічні оцінки розвитку регіонів України. Студенти самостійно розглянуть методики екологічної оцінки розвитку окремих регіонів України. Особлива увага буде приділена аналізу екологічних ризиків та їх впливу на економічний розвиток регіонів.	4	5/5
№12. Методичні підходи до економічної оцінки природних чинників, оцінка економічного збитку від порушення середовища. Студенти досліджуватимуть різні підходи до оцінки економічного збитку, завданого навколишньому середовищу. Вони також ознайомляться з прикладами застосування цих підходів у національній та міжнародній практиці.	7	16/15
№13. Агробізнес - складова зеленої економіки України. Студенти самостійно розглянуть передумови переходу українського агробізнесу на зелені рейки, зокрема роль органічного землеробства. Вони також проаналізують виклики та можливості впровадження зелених технологій в агросекторі.	7	8/8
№14. Особливості бізнес-планування та маркетингової стратегії у аграрній сфері. Оцінка провалів ринку та напрямів активізації розвитку агробізнесу в Україні. Самостійно студенти опрацюють ключові аспекти формування бізнес-планів для зеленого агробізнесу. Вони також досліджуватимуть ринкові провали та можливості для залучення інвестицій в аграрну сферу.	6	8/7
РАЗОМ	72	104/100

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Не передбачено навчальним планом.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій, есе; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах,

консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle.

Матеріали курсу «Зелена економіка та агробізнес» розміщені на платформі Moodle https://moodle.udau.edu.ua/corse/view.php?id=1985.

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Moodle та електронна пошта. Дистанційне навчання в Уманському НУ здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва».

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Поточне оцінювання становить до 70 балів, екзамен – до 30 балів. Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

9.1. Розподіл балів за формою підсумкового контролю «екзамен»

Поточне оцінювання – до 70 балів											Екзамен – 30 балів	Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Підсумковий контроль	100
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	10	30	

9.2. Оцінювання роботи та їх зв'язок із результатами навчання

Вид роботи	ПРН	Короткий опис доказу досягнення результату
Тематичні лекції, кейс-метод, мозковий штурм, дискусії	ПРН 01	Обговорення розуміння принципів і концепцій зеленої економіки: знання основних концепцій сталого розвитку та принципів зеленої економіки, зокрема, їх застосування в агробізнесі.
Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	ПРН 02	Обговорення механізмів зеленої модернізації: знання про міжнародні та національні стратегії, політики та нормативно-правові акти, що регулюють зелену модернізацію економіки, зокрема у сфері агробізнесу.
Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, воркшоп, самонавчання	ПРН 11	Аналіз і обговорення екологічних стандартів та сертифікація: знання основних екологічних стандартів, методів сертифікації та маркування продукції, виробленої за принципами зеленої економіки.
Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	ПРН 16	Вивчення методів економічної оцінки екологічного збитку: критичне осмислення підходів до оцінки економічного збитку від порушення природного середовища та природних ресурсів. Критичне осмислення їх застосування.

Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	ПРН 17	Аналіз і обговорення економічних інструментів підтримки зеленої економіки: знання про економічні інструменти, такі як субсидії, податкові пільги та державні закупівлі та ін., які сприяють розвитку зеленої економіки. Критичне осмислення їх застосування.
Наукова робота	ПРН 01, ПРН 02, ПРН 11, ПРН 16, ПРН 17	Опублікування тез, виступ на студентському гуртку, виступ на науковій студентській конференції
Екзамен	ПРН 01, ПРН 02, ПРН 11, ПРН 16, ПРН 17	Комплексне підсумкове оцінювання, яке включає теоретико-прикладні питання/завдання

Умови отримання заліку, порядок виконання пропущених або прострочених робіт, повторного оцінювання та ліквідації академічної заборгованості визначаються чинним локальним Положенням УНУ про оцінювання результатів навчання.

9.3. Критерії оцінювання

Вид роботи	ПРН	Рівні виконання/показники	Бали
Тематичні лекції, кейс-метод, мозковий штурм, дискусії	ПРН 01	Оцінка і обговорення розуміння принципів і концепцій зеленої економіки: знання основних концепцій сталого розвитку та принципів зеленої економіки, зокрема, їх застосування в агробізнесі.	8
Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle	ПРН 02	Поточне опитування і оцінювання механізмів зеленої модернізації: знання про міжнародні та національні стратегії, політики та нормативно-правові акти, що регулюють зелену модернізацію економіки, зокрема у сфері агробізнесу.	8
Лекція, практичне заняття з вирішення професійно орієнтованих задач, мозковий штурм, кейс-метод, воркшоп, самонавчання	ПРН 11	Поточне опитування і обговорення екологічних стандартів та сертифікація: знання основних екологічних стандартів, методів сертифікації та маркування продукції, виробленої за принципами зеленої економіки.	8
Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій	ПРН 16	Поточне опитування і оцінювання методів економічної оцінки екологічного збитку: критичне осмислення підходів до оцінки економічного збитку від порушення природного середовища та природних ресурсів.	8
Лекція, практичне заняття, індивідуальні	ПРН 17	Поточне опитування і оцінювання економічних інструментів підтримки	8

консультації, кейс-метод, мозковий штурм, самонавчання через Moodle		зеленої економіки: знання про економічні інструменти, такі як субсидії, податкові пільги та державні закупівлі та ін., які сприяють розвитку зеленої економіки. Критичне осмислення їх застосування.	
Модульний контроль 1			10
Модульний контроль 2			10
Наукова робота	ПРН 04, ПРН 08, ПРН 17, ПРН 20	Опублікування тез, виступ на студентському гуртку, виступ на науковій студентській конференції	10
Екзамен	ПРН 04, ПРН 08, ПРН 17, ПРН 20	Комплексне підсумкове оцінювання, яке включає теоретико-прикладні питання/завдання	30
Разом			100

9.4. Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Національна оцінка для екзамену	Національна оцінка для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82 – 89	**B**	добре	зараховано
74 – 81	**C**	добре	зараховано
64 – 73	**D**	задовільно	зараховано
60 – 63	**E**	задовільно	зараховано
35 – 59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	**F**	незадовільно з обовязковим повторним вивченням освітнього компонента	не зараховано з обовязковим повторним вивченням освітнього компонента

10. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Здобувачі зобов’язані самостійно виконувати навчальні та контрольні завдання, крім випадків, коли умовами прямо передбачено командну роботу; належно цитувати використані джерела; не подавати чужий або згенерований матеріал як власний; декларувати суттєве використання технологій штучного інтелекту.

11. МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» для здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні

відносини ОПП «Економіка». Умань: Уманський НУ, 2026. – 16 с. URL:https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1985.

2. Андрусяк Н.О. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять з дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка» денної і заочної форми навчання. Умань, УНУ. 2025. – 62 с. URL:https://moodle.udau.edu.ua /course/view.php?id=1985.

3. Андрусяк Н.О. Методичні матеріали, завдання та вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Економіка» денної і заочної форми навчання. Умань, УНУ. 2025. – 22 с. URL:https://moodle.udau. edu.ua/course/view.php?id=1985.

4. Електронний навчальний курс (українською та англійською мовами) для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини. URL:https://moodle. udau.edu.ua/course/view.php?id=1985.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

Підручники/монографії українською

1. Мельник Л.Г. "Зелена" економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій): підручник / Л.Г. Мельник. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2023. – 463 с.
2. Бондар О.І., Галушкіна Т.П., Унгурян П.Я. «Зелена» економіка як підґрунтя екологізації місцевого розвитку: монографія. За заг. ред. д.б.н., проф. О.І. Бондаря. Херсон: Олді-Плюс, 2024. 238 с.
3. Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій: Підручник. Орловська Ю.В., Чала В.С., Глущенко А.В. / під заг. ред. Орловської Ю.В. Д.: ПДАБА. 2023. 193 с.
4. Андрусяк Н.О. Еколого-економічна конкурентоспроможність регіонів: регіональний і міжнародний вибір: монографія / Н.О. Андрусяк. – Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2024. – 301 с.
5. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник / Л.Г. Мельник. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2023. – 346 с.
6. Основні засади впровадження моделі «зеленої» економіки в Україні : навч. посіб. / Т.П. Галушкіна, Л.А. Мусіна, В.Г. Потапенко та ін. ; за наук. ред. Т.П. Галушкіної. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 154 с.
7. Коненко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник/ О.Ю.Коненко. - К.: ДП «Прінт Сервіс», 2016. – 109 с.
8. Кваша Т. К., Мусіна Л. А. Вимірювання зеленого зростання в Україні: концепції, системи індикаторів, досвід формування та перспективи застосування // монографія /Т.К. Кваша, Л.А. Мусіна. – 2015. – 280 с.
9. Потапенко В.Г. Стратегічні пріоритети безпечного розвитку України на засадах «зеленої» економіки : монографія / В.Г. Потапенко; за наук. ред. д.е.н., проф. Є.В. Хлобистова. – Київ: НІСД, 2012. – 360 с.
10. Буркинський Б. В. “Зелена” економіка крізь призму трансформаційних зрушень в Україні : монографія / Б. В. Буркинський, Т. П. Галушкіна, В. Є. Реутов ; Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України. – Одеса : Підприємство Фенікс, 2011. – 348 с.
11. Основи стійкого розвитку: Навчальний посібник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2005. – 654 с.
12. Андрійчук В. Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі. – К. : КНЕУ, 2018.
13. Підприємницька діяльність та агробізнес / За ред. М. М. Ільчука. – К. : Вища освіта,

2002.
14. Сіваченко І. Ю. Міжнародний агробізнес. – К. : ЦУЛ, 2003.

Останні результати наукових досліджень за темами курсу у наукових виданнях (переважно видання, що індексуються Scopus, WoS)

1. D'Adamo I., Morone P. Actions for Bioenergy and Biofuels A Sustainable Shift. MDPI-Multidisciplinary Digital Publishing Institute, 2022. 454 p. https://doi.org/10.3390/books978-3-0365-4066-5
2. Environmental Impact Assessment by Green Processes / P. Avino et al. MDPI-Multidisciplinary Digital Publishing Institute, 2022. 298 p.
3. European Investment Bank. Business resilience in the pandemic and beyond: Adaptation, innovation, financing and climate action from Eastern Europe to Central Asia. 2022. 172 p.
4. Nahm J. Collaborative Advantage: Forging Green Industries in the New Global Economy. Oxford University Press, 2021. 257 p. https://doi.org/10.1093/oso/9780197555361.001.0001
5. OECD (2022), Green Economy Transition in Eastern Europe, the Caucasus and Central Asia: Progress and Ways Forward, OECD Green Growth Studies, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/c410b82a-en.
6. Puvača N., Tufarelli V. Sustainable Organic Agriculture for Developing Agribusiness Sector. MDPI-Multidisciplinary Digital Publishing Institute, 2021. 332 p.
7. Richard E., Zada S., Gatto A. Frontiers and Best Practices in Bio, Circular, and Green Growth and Eco-Innovation. MDPI-Multidisciplinary Digital Publishing Institute, 2023. 416 p.
8. Trüe C., Scholz L. The EU Green Deal and its Implementation. Baden-Baden : Nomos, 2023. 317 p. https://doi.org/10.5771/9783957104205
9. Vukovic D., Maiti M., Frömmel M. The Influence of COVID-19 on Sustainable Economy. MDPI-Multidisciplinary Digital Publishing Institute, 2022. 138 p.
10. A new green revolution or agribusiness as usual? Uncovering alignment issues and potential transition complications in agri‐food system transitions / N. Wojtynia et al. Agronomy for Sustainable Development. 2021. Vol. 41. https://doi.org/10.1007/s13593-021-00734-8
11. Abdalmajeed Alsmadi A., Alzoubi M. Green Economy: Bibliometric Analysis Approach. International Journal of Energy Economics and Policy. 2022. Vol. 12, n. 2. P. 282–289. https://doi.org/10.32479/ijeep.12758
12. Chen M., Zhang L. The econometric analysis of voluntary environmental regulations and total factor productivity in agribusiness under digitization. PLOS ONE. 2023. Vol. 18, no. 9. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0291637
13. Establishment of Austria's First Regional Green Hydrogen Economy: WIVA P&G HyWest / N. Fleischhacker et al. Energies. 2023. Vol. 16. https://doi.org/10.3390/en16093619
14. Exploring market choices in the US ornamental horticulture industry / X. Wei et al. Agribusiness. 2023. Vol. 39.1. P. 65–109 https://doi.org/10.1002/agr.21769
15. Exploring the green economy – A systems thinking modelling approach / A. Telukdarie et al. Journal of Cleaner Production. 2024. Vol. 436. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2024.140611
16. Giles D. B., Stead V. Big Data won't feed the world: global agribusiness, digital imperialism, and the contested promises of a new Green Revolution. Dialect Anthropol. 2022. Vol. 46. P. 37–53. https://doi.org/10.1007/s10624-021-09631-8
17. Green economy – growth and maintenance of the conditions of green growth at the level of polish local authorities / P. Dmuchowski et al. Journal of Cleaner Production. 2021. Vol. 301. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.126975
18. Green Economy–Green Jobs in the Context of Sustainable Development / A. V. Tănasie et al. Sustainability. 2022. Vol. 14, no. 8. https://doi.org/10.3390/su14084796
19. Guo L., Tan W. Relationship between green credit and high‐quality development of green and green economy – "pull effect" or "capricorn effect". Environment, Development and Sustainability. 2023. https://doi.org/10.1007/s10668-023-03736-6

20. Integration of green economy concepts for sustainable biosurfactant production – A review / C. L. Mgbechidinma et al. Bioresource Technology. 2022. Vol. 364. https://doi.org/10.1016/j.biortech.2022.128021
21. Khan M. A., Mahajan R. Exploring factors influencing circular economy adoption and firm‐level practices in the agribusiness sector: an exploratory study of Indian firms. Environment, Development and Sustainability. 2023. https://doi.org/10.1007/s10668-023-04267-w
22. Korniyenko G. Legal support of social responsibility of agribusiness entities of Ukraine. DIXI. 2021. Vol. 23, no. 2. P. 1–14. https://doi.org/10.16925/2357-5891.2021.02.11
23. Ma L., Hong Y., Chen X. Can Green Economy and EcologicalWelfare Achieve Synergistic Development? The Perspective of the "Two Mountains" Theory. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2022. Vol. 19. https://doi.org/10.3390/ijerph19116460
24. Mealy P., Teytelboym A. Economic complexity and the green economy. Research Policy. 2022. Vol. 51. https://doi.org/10.1016/j.respol.2020.103948
25. Metelytsia V. Sustainability reporting as a tool for attracting investments for the green reconstruction of Ukraine's agribusiness. Український економічний часопис. 2023. Vol. 3. P. 78–83. https://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-3-13
26. Potential role of post-harvest management in agribusiness / J. Aier et al. BIO Web of Conferences. 2024. Vol. 110. https://doi.org/10.1051/bioconf/202411004001
27. Promotion of a green economy with the palm oil industry for biodiversity conservation: A touchstone toward a sustainable bioindustry / K. Sakai et al. Journal of Bioscience and Bioengineering. 2022. Vol. 133, no. 5. P. 414–424. https://doi.org/10.1016/j.jbiosc.2022.01.001
28. Prospects for agribusiness in Ukraine over the next 5 years / S. Buka et al. International Journal of Environmental Studies. 2023. Vol. 80, no. 2. P. 291–298. https://doi.org/10.1080/00207233.2022.2157630
29. Sanches A. C., Santos Lopes de Queiroz A. A. F., Pereira L. H. Organizational performance and adoption of sustainable practices in the agribusiness industry: an analysis of multimodal load terminals. Journal of Environmental Management & Sustainability. 2024. Vol. 13, no. 1. P. 248–263. https://doi.org/10.5585/geas.v7i2.745
30. Skorobogatova N. The agribusiness ecosystem as a way to a balanced recovery of the agrarian economy of Ukraine. Eastern Journal of European Studies. 2023. Vol. 14, no. 1. P. 198–226. https://doi.org/10.47743/ejes-2023-0110
31. Stjepanović S., Tomić D., Škare M. A new database on Green GDP; 1970–2019: a framework for assessing the green economy. Oeconomia Copernicana. 2022. Vol. 13, no. 4. P. 950–969. https://doi.org/10.24136/oc.2022.027
32. Swine manure treatment technologies as drivers for circular economy in agribusiness: A techno-economic and life cycle assessment approach / C. Hollas et al. Science of the Total Environment. 2023. Vol. 857. http://dx.doi.org/10.1016/j.scitotenv.2022.159494
33. Using a gate-to-gate LCA to apply circular economy principles to a food processing SME / T. A. Colley et al. Journal of Cleaner Production. 2020. Vol. 251. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.119566
34. Zhai T., Liu J., Wang D. Optimization path of agricultural products marketing channel based on innovative industrial chain. Economic Change and Restructuring. 2023. Vol. 56. P. 3949–3977. https://doi.org/10.1007/s10644-023-09495-8
35. Zhang X., Teng X. Effects of environmental orientation on agricultural enterprises' performance: mediation and moderation analyses. Asian Business & Management. 2023. Vol. 22. P. 955–977. https://doi.org/10.1057/s41291-022-00183-5
36. Білоченко А., Тонюк М. Напрями розширення фінансового простору агробізнесу в Україні в умовах війни. Path of Science: International Electronic Scientific Journal. 2023. Т. 9, № 5. С. 5001-5008. https://doi.org/10.22178/pos.92-19
37. Бубнюк В.О. Агробізнес в Україні: правова регламентація, форми діяльності та напрями розвитку. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. Т. 11. С. 365-368.

https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-11/86
38. Величко Ю., Мунька С. Сучасні маркетингові стратегії розвитку агробізнесу в економічно розвинених країнах і можливості їх упровадження в Україні. Аграрна економіка. 2023. Т. 16, № 1-2. С. 118-124. https://doi.org/10.31734/agrarecon2023.01-02.118
39. Розвиток інноваційної діяльності аграрних підприємств: на шляху до агробізнесу 4.0 / Л. Кучер та ін. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2023. Т. 9, № 4. С. 252-286. https://doi.org/10.51599/are.2023.09.04.11.

Окремі наукові праці Н.О. Андрусяк.

1. Андрусяк Н.О. Еколого-економічна конкурентоспроможність регіоні: національний і міжнародний вибір: монографія / Н.О. Андрусяк, Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2024. – 301 с.
2. Андрусяк Н.О., Осіпова А.А. Алгоритми дослідження еколого-економічної конкурентоспроможності регіонів. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Рубрика Економіка. – № 104. Ч. 2, 2024. – С. 46-52.
3. Мудрак Р.П., Андрусяк Н.О. Ризики соціальної сталості аграрного виробництва України. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Рубрика Економіка. – № 104. Ч. 2, 2024. – С. 116-131.
4. Andrusiak N., Andrusiak V., Danylchuk H. Assessment of ecological and economic competitiveness of regions using factor analysis. IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 1049 (2022) 012084 IOP Publishing. Doi:10.1088/1755-1315/1049/1/012084
5. Андрусяк Н. О., Краус Н. М., Краус К. М. Навчання цифровому підприємництву: інноваційні техніки, технології, види та методики. Ефективна економіка. 2021. № 2.
6. Kraus N.M., Kraus K.M., Andrusiak N.O. Digital Cubic Space as a New Economic Augmented Reality. Science and innovation, National Academy of Sciences of Ukraine (Co. LTD Ukrinformnauka). 2020. Vol. 16, № 3, Pp. 92-105.
7. Андрусяк Н.О. Методологічні підходи до оцінки еколого-економічної конкурентоспроможності регіонів. Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія Економічні науки. – № 51, 2018. – С. 32-40

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk
2. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : http://www.rada.gov.ua.
3. Законодавство України. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a
4. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: http://www.kmu.gov.ua.
5. Міністерство економіки : офіційний веб-сайт. URL : http://surl.li/azjkp
6. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL : https://www.mof.gov.ua/uk
7. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : http://www.nbuv.gov.ua/
8. Національний Банк України : офіційний сайт. URL : http://www.bank.gov.ua.
9. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk
10. Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication: http://www.unep.org/greeneconomy).
11. UNEP (2010), “Green Economy Developing Countries Success Stories http://www.unep.org/.../greeneconomy_successstories

12. European Commission, Environment Directorate-General, general http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm
13. Сайт Державної фіскальної служби України. URL: http://sfs.gov.ua/
14. Сайт Міністерства фінансів України . URL: http://www.minfin.gov.ua/

14. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Зелена економіка та агробізнес» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. ПОЛІТИКА АКДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Зелена економіка та агробізнес», здобувачі повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету (https://www.udau.edu.ua/ua/file/Tf94).

При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма

16. ВІДОМОСТІ ПРО ПЕРЕГЛЯД ТА ЗМІНИ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол №	Зміст внесених змін
2026-2027	«30» серпня 2026 р., Протокол № 1	1. Проведено структурну оптимізацію: тематичний план узгоджено з лімітом 22 год лекцій (8 тем) та 26 год практичних (13 занять). 2. Результати навчання в Розділі 2 повністю та дослівно гармонізовано з чинними ПРН ОПП «Економіка». 3. Введено Розділ 10 щодо регламентації режимів використання штучного інтелекту відповідно до Закону № 4742-IX. 4. Повністю оновлено списки рекомендованих джерел (вилучено застарілі акти).